

ความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายมหาธาตุเจดีย์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4
A STUDY ON NEEDS OF TEACHERS ON ACADEMIC
ADMINISTRATION IN MAHATHAT CHEDI SCHOOL NETWORK
GROUP UNDER THE UDON THANI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 4

¹นาด มุลதாகุล และ ²อมรทิพย์ เจริญผล
¹Nad Munthakun, and ²Amornthip Charoenphon

มหาวิทยาลัยราชธานี, ประเทศไทย
Rachathani University, Thailand.

¹sonsambai87@gmail.com

Received :March 10, 2022; Revised :March 25, 2022; Accepted :April 2, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายมหาธาตุเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในกลุ่มเครือข่ายมหาธาตุเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำนวน 96 คน โดยศึกษา 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีค่า IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

¹ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชธานี

² อาจารย์ ดร. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชธานี

ผลการวิจัย พบว่า การศึกษาความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายมหาธาตุเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการนิเทศภายใน ตามลำดับ

คำสำคัญ : ความต้องการ การบริหารงานวิชาการ

Abstract

The purpose of this research was to find out the Level of the Teachers Needs on the academic administration in Mahathat Chedi School Network Group under the Udon Thani Primary Educational Service Area Office 4. A sample was selected from 96 teachers in Mahathat Chedi School Network Group. The research focused on 6 areas as follows: 1) Curriculum and Curriculum administration, 2) Classroom action Research, 3) Learning Management, 4) Educational Measurement and Evaluation, 5) Internal Supervision, and 6) Education Quality Assurance. The instrument used in this study was a level rating scale questionnaire, with the validity of 0.67-1.00 and the reliability of 0.87 and analysed by using percentage, mean, and standard deviation. The research findings indicated that the average level of the Teachers Needs on the academic administration of Mahathat Chedi School Network Group was high level. When considering the subsections, the highest score was Curriculum and Curriculum administration. The rest of 5 areas were ranked at high level when put in order from high to low level to means it showed: Learning Management, Educational Measurement and Evaluation, Classroom action Research, Education Quality Assurance, and Internal Supervision.

Keywords: need, academic administration

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในมาตราที่ 54 ได้กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการดังกล่าวมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ การจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 มาตรา 15 และมาตรา 16 ที่สนับสนุนให้ประชาชนในชาติได้ศึกษาเรียนรู้ ในทุกระบบไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบซึ่งรัฐบาลได้จัดการศึกษาภาคบังคับให้ประชาชน ทุกคนต้องได้เรียนในระบบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี และการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี เพื่อให้ ประชาชนมีความรู้พื้นฐานในการสร้างความเป็นคน และคุณธรรมในการอยู่ร่วมกับสังคม และ มาตรา 22 ได้บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนต้องมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการ จัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยเน้นให้ ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้มากกว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ ต้องผสมผสานสาระ ความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้ส่วนสมดุลกัน ทั้งเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความ สนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมการ เรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการ ปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องรวมทั้งปลูกฝัง คุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยการดำเนินงานในการจัด การศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพและให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ดังนั้นการ บริหารงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียนและการบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นงานที่สำคัญ ซึ่งเป็น งานหลักของโรงเรียนที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่ กำหนดไว้ ดังจะเห็นได้จากมาตรฐาน หรือคุณภาพการศึกษาจะปรากฏชัดเมื่อการบริหารงาน วิชาการประสบผลสำเร็จ การบริหารงานวิชาการจึงนับว่ามีบทบาทสูงสุดต่อความสำเร็จหรือ ความล้มเหลวของการบริหารงานในโรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552 : 6-12)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่าง มีความสุขและมาตรา 39 ระบุไว้ว่าให้กระทรวงศึกษาธิการกระจาย อำนาจการบริหารและการจัด การศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป สู่คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขต พื้นที่การศึกษาให้มากที่สุด และด้วยเจตนารมณ์ที่ จะให้สถานศึกษาดำเนินการโดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการ มีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ทุกฝ่ายซึ่ง เป็นปัจจัยสำคัญทำให้ สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและ กระบวนการ เรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผลรวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพโดยทุกส่วนในสังคมต้องมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาโดยมีการดำเนินงาน ด้านกฎหมาย การกำหนดนโยบายและแผน รวมทั้งการนำ แผนไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายใน เชิงรูปธรรม ดังนั้นการบริหารวิชาการในยุคปฏิรูป

การศึกษาโรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะมีโอกาสในการตัดสินใจมากขึ้น ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่ให้โรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจะต้องปรับตัวอย่างมาก ผู้บริหารจะต้องรู้เข้าใจและมีทักษะเกี่ยวกับการ บริหารงานวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546, หน้า 98) และนอกจากนี้กรมวิชาการได้ กำหนดขอบข่ายและภารกิจของการบริหารงานสถานศึกษาไว้ 4 ดังนี้ คือ งานบริหารงาน วิชาการ งานบริหารบุคลากร งานบริหารงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป งานทั้ง 4 งาน เมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาของโรงเรียน จะเห็นว่างานบริหารวิชาการเป็น งานที่บรรลุวัตถุประสงค์หลักโดยตรงของการจัดการศึกษา การบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวัง ประกอบด้วยงานหลายๆด้าน ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตร หลักสูตรท้องถิ่น งานเกี่ยวกับการเรียนการสอน งานเกี่ยวกับการ วัดผลประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง ไม่เน้นการใช้ข้อสอบเพียงอย่างเดียวในการ ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กมล ภูประเสริฐ. 2546: 6) งานวิชาการเป็น งานหลักของการบริหารสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพ การศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากผลงานด้านวิชาการเกี่ยวข้องกับ หลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจหลักของ โรงเรียนและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารและบุคลากรทุกระดับของโรงเรียน (ปริยาพร วงศ์อนุตร โรจน์. 2550 : 1) งานวิชาการ เป็นหัวใจของงานบริหารสถานศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของ สถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการมี ขอบข่ายและภารกิจงานหลายด้านมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับงานด้านหลักสูตรและการบริหาร หลักสูตร งานด้านการวิจัยในชั้นเรียน งานด้านการจัดการเรียนการสอน งานด้านการวัดผล และประเมินผลการศึกษา งานด้านการนิเทศภายใน และงานการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง (กาญจน์ เรืองมนตรี และ ธรินธร นามวรรณ. 2551 : 4)

การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมาย ของโรงเรียนก็คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการ เป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร งานด้านการวิจัย ในชั้นเรียน งานด้านการจัดการเรียนการสอน งานด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา งานด้านการนิเทศภายใน และงานการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุ จุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง จะเห็นได้ว่าการบริหารงาน วิชาการนับเป็นงานที่สำคัญของโรงเรียน เป็นหน้าที่หลักของโรงเรียน ถือเป็นหัวใจของการ บริหารโรงเรียน โรงเรียนจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการของโรงเรียน ที่จะสร้างนักเรียนให้ มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตใน สังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี แต่ในสภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการในกลุ่มโรงเรียน

เครือข่ายมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน นักเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2562 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละรวม 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เท่ากับ 33.01 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยรวมระดับประเทศ (37.99) ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาให้นักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. 2563: 2)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 6 ด้าน ได้แก่ งานด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร งานด้านการวิจัยในชั้นเรียน งานด้านการจัดการเรียนการสอน งานด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา งานด้านการนิเทศภายในและงานการประกันคุณภาพการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ให้มีประสิทธิภาพและนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาระดับความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ปีการศึกษา 2563 ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการดำเนินการออกเป็นขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำนวน 15 โรงเรียน รวมครูทั้งสิ้น 128 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยการศึกษาจากตำรา เอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นฐานข้อมูลเบื้องต้น ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และเสนอค่าสถิติการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าสถิติการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายมหาธาตุเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา และด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการนิเทศภายใน โดยมีข้อค้นพบรายด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

ความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) เพื่อนำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ครูและผู้บริหารร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดจากการใช้หลักสูตรโดยการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุ และมีการพัฒนาครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรอยู่เสมอโดยการประชุม อบรม สัมมนา อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การกำหนดบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตรของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร

2. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

ความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีแผนพัฒนาครูผู้สอน โดยการสนับสนุนให้ครูได้เข้าร่วมประชุมสัมมนา อบรมการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องและมีการสนับสนุน ส่งเสริม และจัดสรรงบประมาณให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำมาแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอย่างหลากหลาย การกำหนดให้การวิจัยเป็นนโยบายที่สำคัญของโรงเรียน และมีการนิเทศ ติดตามการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน

ความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมการแข่งขันและทดสอบความรู้ทางวิชาการทุกระดับอย่างเหมาะสม มีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้กระบวนการที่หลากหลาย และมีการส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม ใช้สื่อและนวัตกรรมที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีการนิเทศ ติดตามและกำกับให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการประสานงานระหว่างผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ครูประจำวิชา เพื่อติดตามแก้ไขปัญหาการเรียนของผู้เรียน

4. ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา

ความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานการวัดและประเมินผลพร้อมปฏิบัติตามแผนอย่างสม่ำเสมอ และมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ แบบฟอร์มและเครื่องมือที่จำเป็นใช้ในการวัดและประเมินผลอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มีการวิเคราะห์ผลการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกชั้นเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมกรรมการสอนของครู มีการอบรมให้ความรู้แก่ครู ประชุมปฏิบัติการจัดสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพใช้ในโรงเรียน และมีการจัดทำผลการประเมินแสดงความก้าวหน้าของนักเรียนทุกคนและทุกชั้นเพื่อปรับปรุงคุณภาพนักเรียน

5. ด้านการนิเทศภายใน

ความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนด้านการนิเทศภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ มากที่สุด 1 ข้อ คือ มีการประเมินผลการนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงงานวิชาการ พัฒนาความรู้ความสามารถของครูและพัฒนาการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีเครื่องมือ วัสดุ เอกสารที่จำเป็นสำหรับการนิเทศอย่างเพียงพอ รองลงมา คือ โรงเรียนดำเนินการตามกระบวนการนิเทศภายใน ครบ 5 ขั้นตอนคือ ศึกษาสภาพปัจจุบันวางแผน สร้างเครื่องมือปฏิบัติการและประเมินผลในการดำเนินการนิเทศภายใน และมีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในหลักการและวิธีการนิเทศภายใน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีคณะกรรมการนิเทศภายในทำหน้าที่นิเทศ บริหารการนิเทศและแก้ปัญหาการนิเทศ

6. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

ความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ มีการเตรียมความพร้อมทุกๆ ด้านเพื่อรองรับการประกันคุณภาพ อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา รองลงมา คือ มีการส่งเสริมการรายงานการประเมินตนเองต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และมีการรายงานผลการประเมินของสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรับทราบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการจัดให้มีการวางแผนเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ

อภิปรายผล

การศึกษาความต้องการของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายมหาธาตุเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 4 ปีการศึกษา 2563 อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะข้อที่ต้องการมากที่สุด คือ มีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) เพื่อนำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560: 3) ที่ว่าสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การวางแผนบริหารหลักสูตรเป็นการกำหนดแผนปฏิบัติการ ที่เป็นรูปธรรมที่ช่วยให้ทราบแนวปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่สนับสนุนการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพการวางแผนบริหารจัดการหลักสูตร จึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการวางแผนกำหนดกิจกรรมการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้และมีการตรวจสอบความเหมาะสมทั้งนี้อาจเพราะการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาหัวใจสำคัญของการพัฒนามาก็คือ การบริหารงานวิชาการมีการดำเนินงานเป็นอย่างไรในอันจะส่งผลกับหลักสูตรสถานศึกษาโดยตรง โดยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิเชียร ยอดจักร์ (2555) วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล

โดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก ด้านสื่อการเรียนการสอนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะข้อที่ ต้องการมากที่สุด คือ มีแผนพัฒนาครูผู้สอน โดยการสนับสนุนให้ครูได้เข้าร่วม ประชุมสัมมนา อบรมการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่ครูมีความด้านกระบวนการวิจัยถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นการค้นพบองค์ความรู้ใหม่ที่จะสามารถนำมาพัฒนาการเรียนการสอนให้ก้าวไกลได้และสามารถทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน ได้โดยตรงสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ตรงประเด็นที่สุดด้วย และนอกจากนี้กระบวนการวิจัยยังมี ผลดีต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในด้านการทำผลงานทางวิชาการอีกด้วย และเป็นการ สนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เช่น ให้ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และการตัดสินใจปัญหา หลีกเลี่ยงการใช้ข้อบังคับและอำนาจที่ตนมีอยู่แต่ควรแสดงความโอ้ออม อารีความมีน้ำใจและการเสียสละ เพื่อให้คณะครูและภารโรงเห็นความดีของผู้บริหาร จะ เกิดความดีใจและความชื่นใจ เพื่อเป็นกำลังใจในการปฏิบัติงานอันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ของการบริหารงานวิชาการและการบริหารโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิลพร คง ใจดี (2557) ได้วิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายโรงเรียน มหาธาตุเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนมหาธาตุเจดีย์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ใน ระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการ จัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร และด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน ความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะ ข้อที่ ต้องการมากที่สุด คือ มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมการแข่งขันและ ทดสอบความรู้ทางวิชาการทุกระดับอย่างเหมาะสม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนต้อง ให้ผู้เรียนได้มีเวทีในการแข่งขันและทดสอบความรู้ความสามารถที่ครูที่ได้สอนไป ว่าผู้เรียนนั้น มีองค์ความรู้มากน้อยแค่ไหนสามารถแข่งขันหรือเปรียบเทียบกับโรงเรียนอื่นแล้วผู้เรียนอยู่ใน ระดับใด จะต้องพัฒนามากน้อยแค่ไหนเพื่อให้เท่าทันโรงเรียนอื่น ๆ โดยสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ วิมล เดชะ (2559) วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดี ประจำ ตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตุล ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนดีศรีตำบล โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล

ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตร ไปใช้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อและการนำไปใช้ตามลำดับ

4. ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา ความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะข้อที่ต้องการมากที่สุด คือ ผู้บริหารและครูต้องวางแผนจัดทำปฏิทินปฏิบัติการการวัดและประเมินผลพร้อมปฏิบัติตามแผนอย่างสม่ำเสมอ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะงานวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นงานที่มีความสำคัญต่อการศึกษจะต้องมีความรัดกุมและถูกต้องตามระเบียบแบบแผนที่กำหนด ผู้บริหารและคณะครูจึงต้องมีการวางแผนจัดทำปฏิทินปฏิบัติการการวัดและประเมินผลพร้อมปฏิบัติตามแผน สอดคล้องกับผลการวิจัยของนิลวรรณ วัฒนา (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี ด้านการวัดผลประเมินผล อยู่ในระดับมาก

5. ด้านการนิเทศภายใน ความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะข้อที่ต้องการมากที่สุด คือ มีการประเมินผลการนิเทศภายในเพื่อปรับปรุงงานวิชาการ พัฒนาความรู้ความสามารถของครูและพัฒนาการเรียนการสอน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในที่ให้บุคลากรทุกคนได้ร่วมกันรับผิดชอบในการนำเสนอศึกษาไปสู่มาตรฐานการศึกษาร่วมกัน ทุกคนจึงต้องร่วมกันคิดร่วมกันทำเพื่อให้สถานศึกษาพึ่งตนเองได้ทางวิชาการ แต่แต่ละคนเป็นผู้รับผิดชอบและเป็นผู้รับการนิเทศตามความสามารถเฉพาะตัวในแต่ละด้านเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและตัวครูเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรรัตน์ ภูคองคา (2557) วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนท่าคันโท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนท่าคันโท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ งานนิเทศการภายใน งานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร งานประกันคุณภาพการศึกษา งานวัดผลและประเมินผล งานจัดการเรียนการสอน และอันดับสุดท้ายคืองานวิจัยในชั้นเรียน

6. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะข้อที่ต้องการมากที่สุด คือ มีการเตรียมความพร้อมทุกๆ ด้านเพื่อรองรับการประกันคุณภาพ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการประกันคุณภาพถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษาเพราะเป็นหลักประกันได้ว่าโรงเรียนมีการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ ทำให้ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาผ่านตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้และให้ได้มาตรฐานการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาในการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีสาระที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการ

รวมทั้งแนวทางการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 47 (2545: 28) ที่ว่าให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพการภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สอดคล้องกับผลวิจัยของ สมปอง เล็งดอนไพโร (2554) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ และด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ตามลำดับ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของโรงเรียนก็คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร งานด้านการวิจัยในชั้นเรียน งานด้านการจัดการเรียนการสอน งานด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา งานด้านการนิเทศภายใน และงานการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ผู้บริหารต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ครูได้มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และต้องมีบทบาทในการพัฒนาครู นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และแก้ปัญหาที่เกิดจากการใช้หลักสูตรอยู่เสมอ

2. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารต้องมีแผนพัฒนาและส่งเสริมครูเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนอย่างจริงจัง และมีการนิเทศ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตาม และกำกับให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการประสานงานระหว่างผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ครูประจำวิชา เพื่อติดตามแก้ไขปัญหาการเรียนของผู้เรียน

4. ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา ผู้บริหารต้องมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครู ประชุมปฏิบัติการจัดสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพใช้ในโรงเรียน และมีการจัดทำผลการ ประเมินแสดงความก้าวหน้าของนักเรียนทุกคนและทุกชั้นเพื่อปรับปรุงคุณภาพนักเรียน

5. ด้านการนิเทศภายใน ผู้บริหารต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศเพื่อ นิเทศ ติดตามและประเมินผลครู อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ได้ข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน

6. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารต้องมีการจัดให้มีการวางแผนเพื่อ พัฒนาระบบประกันคุณภาพร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบเพื่อให้โรงเรียนมี คุณภาพการศึกษาผ่านตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา พัทฒนิศรี. (2556). *การศึกษาความต้องการในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ด้วยเทคนิคการกระจายหน้าที่เชิงคุณภาพของโรงเรียนมัธยมสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และ ธรินธร นามวรรณ. (2554). *การบริหารและการจัดการใน สถานศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กัมพล ชันทะวงษ์. (2555). *แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สหวิทยาเขต ราชสารทพญาไผ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25*. บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- คัมภีร์ สุดแท้ (2553). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก*. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 4(2).
- จรุณี เก้าเอี้ยน. (2556). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา : กลยุทธ์และแนว ทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ ยะลา.
- จิตติมา วรรณศรี. (2557). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. พิษณุโลก : รัตนสุวรรณการ พิมพ์.ลาดกระบัง.
- จุฑารัตน์ ขึ้นทิพย์. (2553). *ศึกษาแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองของบุคลากรทางพลศึกษา และการกีฬาสังกัดสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตภาคเหนือ*. บริหารการศึกษา แขนงการบริหารจัดการกีฬา บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชูลี รุ่งพานิช. (2552). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- ธีรพงษ์ ดาสม. (2556). การพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนบ้านมะกอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป : ทฤษฎีวิจัยและปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัท เนติกุลการพิมพ์ จำกัด .
- นิลวรรณ วัฒนา. (2556). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นุชลี อุปภัย. (2558). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : พิมพ์ลักษณะ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2555). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม กรุงเทพฯ.

